

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy óra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög cenziméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A magyar alkotmány.

Van nekem egy nem magyar ajku öreg katona ismerősöm. Időközönként felkeres engem, hogy együtt politizál-gassunk. A napokban egyebek közt így szólt hozzám:

— „Uram! Én régóta lakom Magyarországon. Itt voltam már az 50-es években, de semmi sem hagyott mélyebb nyomot magyarországi időzésem idejéből emlékemben annál az általános, mondhatnám mindent éltető közörménél, a mely 1867-ben, az alkotmány visszaállítása hírére egész Magyarországot betöltötte. Élénk emlékezetemben van, hogy a falvak egyszerű népéből nem egy örömkönyekkel szemekben, letérdelve adtak hálát az Istennek a rég várt és bekövetkezett változásért. És épen ezért nem tudom megmagyarázni magamnak azt a hideg közönyt, mellyel Magyarország lakosságának jeresze az alkotmányválság esztogadja.”

— „Időben e szavak elhangszo- rászor éreztem a szegény- ton. Először akkor futott- mikor a magyar felelős- horvát tagja lezckét adott- z alkotmányos elvek tiszte- inkább lemondott állásáról- viselje azt az ódiomot, a mely- en kívül levő állapot bekövet- a kormányt terheli.

— „Nap óta ez az állapot nem- a tárgya többé, hanem a szon- rideg valóságát képezi.

— „Kít terhel érte a felelősség? — am akarok e téma felől vitatkozni. Kormányparti lapok nagy elszorérettel emlegetik az obstrukciót s az ellen- zéki pártok nyakába varrják az ex-lex állapot minden felelősségét. Hát conced- aljuk e felfogás helyességét! Legyen felelős az ex-lex állapot, mint következ- ményéért az obstrukció. De az obstruk- czióért, mint előzményért, Isten és emberek előtt, csak Bánffy Dezső és rend- szere felelősök.

— „Ezt a rendszert legjellemzőbben a tulbuzgó hatalmi önzés mértékeltelensége rendszerének nevezhetjük el. Hívebben alig tükrözhetné vissza azt valami, mint a helybeli félhivatalosnak a mult év utolsó napjáról kiadott számának tartalma.

— „Akkor, mikor az ezeréves alkot- mánynyal dicsekvő hazát csak perczek választották el az ex-lex állapot bekö- vetkezésétől, ez a nyomdafestékekkel be-

mázolt papiros nem ismert egyéb teendőt, mint Szilágyi Dezső megtámadását és az üvöltő öröm kifejezését a felett, hogy Apponyi kerületében, Jászberényben újabb erősségeket vett be a Bánffy-politika.

— „Kit ne győzne meg az a maga- tartás arról a cynicus lelkelenségről, a mellyel a képviselőház többségét hatalmába kerített érdekszövetkezet a politikai helyzet válságaiból való kibontakozás kérdését kezeli?”

— „Nincs a világnak olyan országa, a melyben a hazafiak közlekiismerete, pártkülönbségeket nem ismerve, szerepet ne jelölne ki a jelenhez hasonló válságos helyzetben az olyan kaliberű államférfiak számára, mint a minőknek Szilágyi Dezsőt és Apponyi Albert gróftot a magyar közélet ismeri.

— „És nálunk a hatalmon levő párt sajtójának egyik magának nem kis jelentőséget vindicáló organuma azzal véli az ő ura és parancsolója előtt ki- válóságát bebizonyíthatni, hogy az erők egyesítését feltétlenül követelő helyzet- tel rágalmakat szór Szilágyira, a kor- mánypolitika minden törekvése pedig annak demonstrálásában domborodik ki, hogy Apponyi Albert az ő eddigi választókerületében elvesztette sanszait.

— „Vajjon képzelhető-e lelkiismeretlen- ségnek annál visszatartóbb megnyi- latkozása?”

— „Ennek láttára valóban igazat kell adnunk Vészi Józsefnek, a ki nyíltan azt a vádat dobja a Bánffy-rendszer vastag bőrrel bevont arcába, hogy czélja volt az ex-lex állapot előidézése.

— „Különben megmagyarázhatatlan is marad a Bánffy Dezső nevéhez kötött erőszak rendszerének az a nyilvánvaló tendenciája, mely a kiméletlenség brutalitásának vadságával ront neki minden nem tetsző nézetre és az ellenzékét a végelkeseredésbe, az országot az ex-lex állapot ingoványába kergette.

— „Ha forgatjuk a magyar történelem lapjait, az utolsó 300 év krónikájába alig találunk gyakrabban valamire annál a minduntalan érvényesülő mély aggodalomnál, a melylyel a KK. és RR. tisztes gyülekezete az adó megsza- vazás és újonczmegajánlás jogait, mint az alkotmány legjelentékenyebb- hekként felismert garantiait kezeli.

— „És ma, a parlamentarizmussal és felelős miniszteriummal körülbástyázott alkotmányos élet újabb korszakának 31-ik esztendejében arra ébredünk, hogy épeu ezek a garantiák vettettek kocz-

kára és épen a parlamentarizmus egy hazugtheoriája: a többségi akarat min- denek felett való érvényesülésének theo- riája nevében dobhatnak kotyavetyére.

— „Hát compromittálhatja-e valami inkább magát a parlamentarismust az ekként érvényesített theorinál?”

— „De hisz a Bánffy Dezső egész ténykedése, ha csak nem utaljuk an- nak magyarzatát, a Nerókat és Albá- kat utólag a psychiátika ellenállhatlan törvényeivel igazoló emlékörtan meg- figyelési körébe, épen csak e compro- mittálási szándékot juttatja kifejezésre.

— „A mit ez az elkérgesedett lelkű ember művel, ha nem örültség, ugy a tekintélyek összeomlásán tervszerűleg dolgozó anarchia előkészítése.

— „Csak e felfogás teszi érthetővé pl. azt a junctimot, a melyet Doboka bölcsé a 67-es alkotás rovására, a közös ügyes rendszer és a tisztátalan választások, mint két egymással elválhatlan kapcsolatban levő alakulás között fel- állított. Ezzel compromittálta a Deák Fe- rencz alkotását.

— „Csak így magyarázható meg a koronára való folytonos hivatkozás, mely a király tekintélyét a kortes-esz- köz színvonalára degradálja és ezzel a loyaltás eszméjét compromittálja.

— „Es csak is így van értelme a többségi akarat feltétlen érvényesüléséről felállított elméletnek, a mely ez alkalmazásában a parlamentarizmust értékteleníti.

— „Ekként fosztatik meg a nemzet mindazoktól az illusióktól, a melyeket lelkében az intézményeiben való biza- lom és e király iránt érzett hűség kel- tettek. És az illuzió helyét elfoglalja a rideg valóság, hogy megmaradt Bánffy Dezső.

— „Megmaradt mert akkor is, mikor még a radikális Hermann Ottót is kiszólija s tudományos munka zárkozott visszavo- nultságából az alkotmány bordázatának az összeomlás közeledtét jelentő és az ő süket füleibe is elható recsegése és a béke jelégéit adja ajkaira, — nem tett egyebet, mint tovább játszta az apró furfangok és ravaszdi fogások já- tékát, melylyel a béke munkáját követ- elni czélzó Andrássy Gyulát meghatal- mazvány felmutatására szorítja, a jövő előkészítésére a nemzeti közvélemény egyhangú megnyilatkozásával kijelölt Szilágyi Dezsőt megrálgalmaztatja és ellen- felei legnemesebbjét: Apponyi Albertet saját választó-kerületében üldözöbe veszi.

— „Mit tegyen ezzel a politikával szem- ben a magyar nemzet?”

— „Türjön még, ha tud és gyászolja meg önsorsát.

— „Mi felöltjük magunkra a gyászt és türelemmel imádkozunk.

V. A.

A politikai helyzet.

Budapest, jan. 2.

— „A mai nap szenzációja Bánffynak hirtelen való Bécsbe utazása.

— „Hogy miért hitva a király Bánffyt oly sürgösen Bécsbe, ezt sokféleképp kommentálják. Erősen tartja magát az a hír, hogy a király Bánffy előterjesztése folytán bizton hitte, hogy az ellenzék új év előtt okvetlen fel fog hagyni akeziójával s Bánffy nem fog január 1-től törvénytelenül kormányozni. Most látta, hogy az ország mégis ex-lex állapotba jutott, bizonyára részletes felvilágo- sítást fog kérni Bánffytól s egyszersmind utasi- titani fogja, hogy mielőbb találja meg a módokat a kibontakozásra, mert ez az álla- pot sokáig semmi szín alatt nem maradhat.

— „A pénzügyminiszter rendelete nagy konsternációt okozott a vidéken, a hol mégsem hitték ennyire komolynak a helyzetet és a fő- ispánoktól több oly jelentés érkezett, hogy tömeges adó megtagadások várhatók. Feltűnt Budapesten — a mely zárt város — hogy nem szedték állami fogyasztási adót.

— „A kormányparti klubban szokatlan élénk- ség uralkodik. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy Bánffy bukásával sokan elesnek a husos fazekaktól. Ezt a jeles gárdát azok képe- zik, kik Bánffyt folyton bálványozzák s a kik már valamelyes konczhoz jutottak, vagy pedig már közel érzik magukat hozzá.

— „Különben, mint hírlők, kezdenek háttérbe szorulni e minden áron való harez emberei s tért hódított a békés kibontakozás gondo- lata. Volt-e erre az üdvös változásra felsőbb tényezőnek is befolyása, a mint némelyek tudni vélik, nem kutatjuk. Annyi bizonyosnak látszik a szabadelyű párt több tagja előtt, hogy a budavári miniszterelnökségi palotá- ban — annak lebontása folytán ezidén utol- jára — elhangzott újévi beszédek megadják a válságos politikai helyzet utvesztőjéből kivezető tonalat.

— „A M—g szerint Bánffy Bécsbe utazása alighanem fordulatot jelent. Összekötötésben lehet ezzel a fordulattal az Andrássy Gyula gróf egyengető missziója, mely elől Bánffy a napokban még azzal tért ki, hogy Andrássy Gyula grófnak nincs alakilag kiállított meg-

bízása a disszidensektől, de mely elől tegnap már nem térhetett ki, mert a megbízás ki- állítottott Csáky, Szilágyi, Hieronymi és Cho- rin által. A feltételek még titkoltnak. Csak egy bizonyos: a Bánffy távozása. Ez conditio sine qua non. A Bánffyal folytatott alkudo- zások lefolyását Andrássy Gyula gróf közölte tegnap Csákyval és Szilágyival, a Szilágyi magas jókedve a disszidensek értekezletén arra enged következtetni, hogy eredmény jött létre.

— „Ezt az eredményt Bánffy táviratilag bejelentette Bécsbe, minek következtében föl- sürgönyöztek őt bővebb jelentésre. Minden valószínűség szerint ezzel a fordulattal áll összefüggésben az a tény is, hogy Wlas- sics miniszter immár nem csinál párt- hívei előtt titkot abból a felfogásából és szándékából, hogy indemnyit nél- kül nem tartja meg tározóját. Ezt Wlassics már egy hét előtt közölte miniszter- társaival és kizártnak jelentett ki min- den kapacitációt.

— „Akkor azonban sikerült Lukács pénzügy- miniszternek Wlassicsot még néhány napra megnyugtatni.

— „Bánffy bárót, mint Bécsből írják, fe- lülről is elejtik. Hogy bukását enyhítsék, a teljes királyi kegy és egy igen magas rendjel adományozásával fogják neki fölmentést megadni, mert felülről sem fog- ják megengedni annak a látszatát, hogy az ellenzék buktatta meg a miniszterelnököt, hanem, hogy a király akarata érvényesült.

— „A szerdai minisztertanács már minden valószínűség szerint formalisan is el fogja ha- tározni a kabinet demisszióját, annál is in- kább, mert az ex-lex állapot beálltával ma- gában a kabinetben is lényeges nézetkülömb- ségek merültek föl az iránt, hogy a meg nem szavazott indemnyire való tekintettel a kor- mány megmaradjon-e még tovább is helyén. Wlassics, Darányi és Fejérváry ellenzik a jelenlegi körülmények közt való megma- radást.

A miniszterelnök kerületéből.

Szilágyi-Somlyó, jan. 1.

— „A szilágyi-somlyói választókerületben, — melynek tudvalevőleg Bánffy Dezső a képviselője, a kerület székhelyén Sz.-Somlyón szé- kelő kormányparti intéző bizottságra is rá- ragadt a „becsapási” politika. — Csak nem tudt az a néhány ur — összesen 9, kik kö- zül csak egy nem hivatalbeli, a nagy „mutat- koztatnántól” a bőrben elférni, pedig tanul- hatott volna a pár héttel előbb szenvedett „puccson”, hogy a polgármester által terve- zett „bizalmi szavazat Bánffynak” esitörtéköt mondott.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. január 3.

Miről is beszélgettünk egykor Csiky Gergelyvel?

Beszélgető: E. Kovács Gyula.

II.

— „Hová szoktál járni esténként? kérdé egyszerűen tőlem Csiky.

— „Télen átjárók Budára a svábokhoz, nyáron Pesten maradok többnyire a magya- rokkal, a Zuglóban a Csömöri-uton a „Jó Pásztor”-ban. Még akkor nem pusztított el min- dent a filloxera. Benkő Kálmán barátom a színház nyugalmába vonult könyvtárnoka ott lakik annak közelében; ahívom vagy átkiál- tom. De meg különös édes ifjúkori emlékek kötnek engem ahoz az egyszerű „Jó Pász- tor”-hoz. Ott álmodoztunk, ott terveltünk évek előtt Tolnay Lajossal, Dömötör Jánossal, Udvardyval, Szász Bélával. Oda csaltam ki újabbban nem rég Teleky Sándort, Nagy Im- rért, Halmit és mind igen jól érezték magokat e csöndes, elszigetelt fészekben.

— „Tudod mit? Vigy ki oda magaddal engem is. Szeretnék veled egyet-mást meg- beszélni. Új darabot írtam. Alkalmas szere- ped lesz benne. Nem olvasta még más, csak Márkus Pista.

— „Mágnap alig vártam a négy órát, mikor a „Salvator” patikánál a Sip és Kerepesi-ut sarkán találkozunk kellett.

— „Én gyalog szoktam kiballagni. Men- jünk most is gyalog. Ötre kiérünk, szölok kézzorítás közben.

— „Nem! Én nem bírok gyalogolni. Majd ülünk föl a lóvonatra. Felültünk.

— „Künn voltunk. Áthaladtunk a ligeten. De a tíz percznyi gyaloglásban ő már annyira kimerült, hogy az „Erzsébet-ut” elején álló omnibuszok egyikébe kellett beülnünk; persze olyanra, mely nem a Gólyához, hanem az új lövődéig vitt. Innen körülbelül tíz percz alatt újból gyalog kezdtünk vándorolni a „Jó pásztor”-hoz. Már szinte bánni kezdtem, hogy kihoztam, mert itt már nem volt rendes járdá, hanem olyan homok buczka-féle áta- bota. Itt aztán szorakoztatás czéljából elsza- valtam neki a „Jó Pásztor”-hoz pár nap előtt írott versemet. A leg utolsójára írtam, azt mindig tudtam könyv nélkül. És mivel min- den versirő azt hiszi, hogy vers nélkül nem születethik semmi jó: engedelmével elsza- valtam ekkor is. Versben magyaráztam meg miért szerettem én egy azt a szegényes „Jó Pásztor”-t.

A „Jó Pásztor” előtt.

— Tolnay Lajos barátomnak. —

E csöndes ház, — emlékszel-e Lajos?
Tizenhat éve jártunk ketten itt!
A lég ma is oly édes balzsamos,
A lombot oly lágy szellők szeldeklik;
A fényben uszó kék menyboltozat
Ma is nevetve néz a földre le,
Bármerre hordjam bágyadt aromát:
Szívem ma is gyönyörrel gyül tele.

Im a kalászkok ringó tábora
A régi bókkal hajladoz felém,
Árnyába hi a lombok sátera,
A csonka nyárfa megmaradt felém;
E csonka nyárfa . . . nincs, mint hajdanán:
Egyik sudár hová lett? Nincsen itt.
Hány sebbel áll ez is már oldalán!
Kaján kezek vagdalják, verdesik.

Minket példáz ez: engem, tégedet.
Döbönt szívem fölsajdul, fáj e kép.

E csöndes ház is, hogy megvénhedett —
Már nem mosolyg úgy semmi, mint előbb. . .
A lég borul, nincs fénye, balzsama,
Hideg, sötét árny rezg a lombokon
És mintha rám fojtó kód omlana:
Alá szegül, redőt vet homlokom . . .

E nyárfa, e ház, e nyílt féleresz:
Nem bong, mint régen, — elhagyott, kihalt.
Ég tudja: a jó gazda merre lesz?
Hol, a ki verte a sok régi dalt?
Itt áradoztunk boldog — édesen:
„Én így, te úgy; te ott, én itt leszek!”
Tudtál beszélni, buzgó, édesen:
„Exceelsior csak: semmi nem veszett!”

Excelsior? Ej, hát miért sírok?
Hogy annyi álmunk sirban szendereg?
Bölcselmelen olvadt szívem kifog,
Vigaszra szót keresni sem merek.
Hiába hajtom: hány virág lehull,
A mig gyümölcsöse teljesül csak egy!
A sziv le nem mond láng virágitul,
Egy szirma is fáj, hogyha kárba megy.

S tizenhat év! Ki mondhatná meg azt!
Hány hult azóta lelked s lelkemen?
Látom köröttem a tündér tavaszt,
De bennem, itt, magamban nem lelem!
Tizenhat év . . . mi tenger élelmény
Virág-porát temette mélyibe.
Oh mennyi álmom. ábránd, hit, remény
Mértült le rajt’ s oszolt a semmibe!

Gyógyulni jöttem, kebleden, — mező!
Ős szent anyám: irért kerestelek;
S kedélyemen a felleg egyre nő,
Bum fátyla mind ziláltabb, nedvesebb.
A külvilág pompája széttrött,
Szívem magába süllyedten zajog,

Ez egybeajdul érzések között:
Még háborultabb, lázadtabb vagyok.

És mégis, oh, áldott e pillanat,
Hogy éppen itt köt le lépteim;
Dusabb vagyok e kinnal s boldogabb,
Mint a jelen legesábosb élveim:
E rám özönlött emlék megtanít:
Híven szeretni mégis mily gyönyör!
S dicsőrk gyánánt gyuladt réam a hit:
Jaj annak, a kit ily bu nem gyötör! . . .
— Szép! Mégis csak igazam van nekem.
— Miben?
— Abban, hogy te színésznek egy ki-
csit mégis komoly vagy.

— Meglehet.
— Kártvázni se szeretsz.
— Nem tudok.
— Passihid szépek, de nem praktiku-
sak. Nem jársz az Otthonba se. Azt külön-
ben jól teszed. Régen méregetek magamban.

Köszönöm. Örülök rajta. Különösen, ha
ítéleted végül jól üt ki rám.

— Jól, jól! Persze az nem következik
okvetlenül belőle, hogy meglegedett boldog
embernek is kell lenned; de anyi bizonyos,
hogy enélkül a bizonyos komolyság nélkül
semmiféle pályá se szép a világon; mig azzal
még a legsivárabb is megfényesül.
— Nem lehetek más, mint a mi va-
gyok. Sok ellentézes elem van bennem a
pályámmal, a színészettel. A faluról vá-
rosba; a városból a falura vágom.

— Lyrát írsz, holott minden tekintet
azt parancsolja, hogy drámát írj. Művésze-
ted objektív természetű és természeted egé-
szén subjektív.

— Annyi bizonyos, hogy az én szenve-
délyeim nekem a helyett, hogy pénzt hozná-
nak, kiadásokra kényszerítenek. Passióimra
mindig ráfizetek.

Megállottunk, kénytelenek voltunk meg-
állani a nagy homok miatt. Bele süllyedünk.

— Ugyan mit mondanál egy olyan
drámára vagy tragédiára, melynek pap lenne
a hőse?

— Mit? Hosszasan nézem végig fél-
szemmel, miattál lelkeken különféle gondo-
latok vonulnak át. Mit? Csak azt, hogy ha
jól meg lenne írva: minden darabod hatása
összevéve se mérközhetnék annak az egynek
a hatásával. Hajh! Barátom, te már nem
ismerhetted, mert az én színész pályám leg-
előbb éveire esik annak a nem eredeti, hanem
franciából fordított híres szerelmi drámának
a virágkora, melynek „Evangélium és Csaldá-
élet” volt a czíme. Hej, a furlangos francia
jól kieszelte. Ha te azt látnád volna, mikor
Stiféliusz, az így nevezett lutheranus lelkész
a szöszékben prédikációjára folyamában meg-
pillantja a hívők közt hirtelen, véletlenül
vele szemben megjelent Linát, a feleségét,
kitől hűtlensége miatt elvált: mily feszült
figyelem, mily csodálatos tartalmas beszédek
csendesség támadt még az állásban épült
ponyvás nézőtérben is! Vagy, ha tanuja lettél
volna a negyedik felvonás végletében
annak a sziveket olvasztó pillanatnak, mikor
Stiféliusz, a pap, a kereszt alatt a temetőben
az eleje térdelő, az eltaszított, de örökké
szeretett Linát megátkozni akarva, de ellene
lázádt szivét hasadozni érezve, kezében a
szent könyvvel, összevén — ah barátom,
akkor magad felélnél meg magadnak arra
a kérdésre, melyet most nekem fölítettél! Per-
sze — már engedj meg toladó kérdése-
ért — persze, az a pap te lennél? Különben
mindegy, ha nem te lennél is, a közönség
menthetlenül azt hinné, hogy te vagy, neked
kell lenni.

— Nem épen. De mindenesetre nagyon
sok lenne belőlem abban a papban. Csakhogy
— eladok.

— Mit csakhogy? Különben — pardon!

A pártok számottevő elemei ugyanis kiegyeztek abban, hogy egyik fél sem provokálja a másikat „túntetésre”. Meg volt tehát a „Treuga Dei.” Mikor aztán a függetlenségi pártnak újévig nem volt már vasárnapja, eszenesen az esthalmában egy privát lakáson összegyűltek a kormányhívek s megszületett a „bizalomnyilvánítás”. És megjelentek másnap reggel az utcák falain a „Magyar nemzethez” címzett országos „hivatalos plakátok, melyeket éjjel a város által fizetett éjjeli őrök szegeztek fel — rövid életre, mert még az nap megérdemelt helyekre, az utca porába kerültek egytől egyig.

Az ellenzék pedig felvette a keztyűt s nyomban kihirdette a „tiltakozó” népgyűlést, mely pénteken délután fog megtartani a színház nagy termében, előre láthatólag óriási részvétel mellett, mert az ellenzék imponzáns módon fog most már fellépni a „bukláló politikusok” eljárásával szemben s fennen hirdetni fogja, hogy a választókerület független gondolkodású polgárai elítélik a mai kormányrendszer, csodálják az országgyűlési ellenzék Leonidási küzdelmét s biznak benne, hogy a harcából a szabadság virágai nyilandanak nemzetünk és hazánk számára!

A választási reform.

Az újévi üdvözlések eredménye a bekülsére való készségnek problematikus felajánlása mellett a választási reformok beigérése. A kinek a szó is elég, az örvendhet, de a ki a Bánffy-kormányának szavai és tettei közt levő folytonos ellentétet ismeri, annak fel kell sóhajtania: Adj Uram Isten választási reformot, de azt ne a Bánffy báró csinálja!

Maga az ígért szép szó, ha megtartják, úgy jó. Csak hogy ez a kabinet nagyon bőkezű volt eddig is az ígéretekben, annál fukarabb azoknak megadásában, politikai irányzatában pedig sohasem a közjót, hanem csak a saját pártérdekeit szolgálja, s így a választási reform igérete is csak üres frázis, a míg a tettek, a kész javaslat és annak végrehajtása nem bizonyíték, hogy a reform csakugyan javít a helyzeten.

Eddig is volt választási törvényünk, melyet rosszá csak a kormányok tettek, az a gyakorlat, melyet a kormány kifejlesztett az egyébként elég jó törvény mellett, elkezdvén a szavazatok írtását a jegyzékek készítésével, eltérve a korrupciót, a lélekvásárlást, alkalmazván a hivatalos nyomásokat, kiendelve és kitanítván a választási elnököket s legvégül fentartván az igazolást a pártbírósg számára.

Mit ér a legjobb törvény, ha annak végrehajtásával a jó ezélatokat lehetetlenné teszik? Így vagyunk a választási reformmal. Ha a szabadelvű párt nem megy keresztül erkölcsi tisztuláson, hiába lenne ugyanis a reform. Tehát első sorban új emberek kellene, a kiket még nem inficálta a szabadelvű korrupció szelleme, a kikben meg van a biztosíték, — egyéni és férfiúi jellemzőségeikben, — hogy hatalomra jutván sem fogják a hatalom birtokáért törülni a közszabadság és tisztesség feltételeit államférfiúi kvalifikációjukból. E nélkül Tisza István beszéde nem ér többet a bekakurotyoláshál.

Hát ebből még se lesz semmi. Nem lehet, szegény édes anyam miatt. Hm!

Úgy vettem észre, hogy Csiky nagyon fárad.

— Nehéz ez a gyaloglás —

— Különösen az én tettem — fúj nagyot mosolyogva.

— Tudod mit ír Tóth Kálmán a gyaloglásról. Mindig földéret ha rá gondolok.

Ezenyolcszázhatvanháromban egy hallott előadásra írt bírálatot, melynek egyik sora így hangzik: „Rotter Irmán leivül a többiek mind gyalogoltak”. Vidámított ezt is felhoztam neki. Jóízűt nevetett. S mintegy új erőre kapva a már előttünk barátságos integetésekkel hajlongó akácok árnyas során át elértünk az említett helyre.

— Effele passzióidnál értem már, miért szereted te annyira a népsziműveket, hogy a mint egyszer mondád, inkább szeretednél egy jó népsziművet írni, mint egy jó tragédiát.

— Falun születtem, falun nőttem, mondóm. S a népszimű a legmagyarabb műfaj. A ki városban, kivált nagy városban született és élt, az ne is fogjon népsziműíráshoz. — Pedig én is nemsokára azt írok a népsziműház számára.

— Nem igen lesz az egyéb, mint fővárosi életkép, mint a Szigligeti „Büszke Bertók”-ja, a „Strike”, „Parlagi Jancsi” stb. Különben annak is megvan a maga jogosultsága.

— Még magam sem tudom, mi lesz; de kell valaminek lenni, mert szavam adtam. Azonban én azt hiszem, nem azért nem fogok tudni igazi népsziművet írni, mert többnyire városban éltem, hanem, mert a népszimű tárgyak már mind felvannak dolgozva; ez a műfaj a szokott felfogás már értelmében teljesen elvirágzott, teljesen ki van merítve. Nagy szünet után azt mondom reá:

— Mióta ismerlek, ezt a kifejezést már másod ízben hallom téled. Mikor először

Ha a békekötésnek feltételei lesznek, azoknak első pontján a személyi válságot, a pártviszonyok és a pártfelfogások purifikációját kell kikötnök, s mivel alig lehet remény, hogy a Tisza-Bánffy iskola híveit jobb erkölcökre, tisztább alkotmányosságra szoktassuk, először is menniük kell a szabadelvű párt ezéges demoralizálónak, a Tisza-klikknek és csak azután jöhet szóba a békeség és vele a választási reform.

Személyi változás, új kormányzati rendszer, erkölcsi megigazulás nélkül ígért választási reformra nincs szükségünk. A capite piscis. Először a választási korrupció okozóit kell pokolba kergetni.

Az „Ellenzék.”

Lapunk multjával nem kérkedünk; jövője miatt nem aggodunk. A multról nem mondhatunk egyebet, mint azt, hogy mindig és minden kérdésben a kötelesség szavára hallgatunk. A jövő iránt nem táplálunk egyéb reményt, mint azt, hogy Erdély magyar közönségének ezentul is szüksége lesz olyan organumra, mely teljesen független a szókimondásban, s becsületes hűséggel követi elveiben a magyar állam történeti hivatását.

A jót, mit eddig nyújtottunk: igyekszünk megtartani; a gyarlóságot, melytől mi sem voltunk megkímélve: igyekszünk leszokni. Így haladunk a tökéletesség felé buzgóssággal és kitartással,

Politikai vezéreszménk: a független magyar államiság. E vezéreszmének jelöli meg itéletünk irányját cikkjeinkben.

Társadalmi vezéreszménk: az egyenlőségnek, a humanizmusnak és az igazságnak érvényesülése. E vágból üldözük a korrupciót, a szervilizmust és az elősdiéket a haza testén.

Irodalmi vezéreszménk: a magyar törekvések ápolása, a líbrakapott anyagimádás ostromozása, az erkölcsileg sikamos és nemzetileg cynikus irány megvetése.

Gazdasági vezéreszménk: a földbirtok érdekeinek óvása, az ipar fölméntése az osztrák verseny nyügei alól s a kereskedelem fejlesztése a magyar forgalmi és a pénzügy önállósítása révén.

Midőn hazánk érdekeit szolgáljuk: közönségünk érdekeinek teszünk eleget. Lapunk lámpavilág, mely nem önmagáért ég, hanem másokért.

Bartha Miklós, **Magyary Mihály,**
főszerkesztő, szerkesztő.

Az „Ellenzék” ára:

Egész évre 16 frt
Félévre 8 frt
Évnyegyedre 4 frt
Egy hóra 1 frt 50 kr.
Egy szám 5 kr.

KÉRELEM.

Igen kérjük i. t. előfizetőinket, kegyeskedjenek az előfizetések megújításánál a könyvkereskedők közvetítését mellőzni, mert ők ezen közvetítés fejében 10, 15 sőt még ennél is nagyobb százalékot szoktak a be-

mondtd, sokan voltak a társaságban, összevissza beszélünk, nem tehetem meg rá megjegyzésemet. Most megteszem és kimondom, hogy ily nyilatkozatot ilyen kifejezést mindenkitől várhatok, csak téled nem, a ki abszolút klasszikai műveltséggel bírsz és valódi költő és igazi műbíró vagy.

— No? És miért? Talán nincs igazam?

Kikből, mikből állanak népsziműveink fölvelt alakjai?

Elsorolját valamennyit. Hogyan? És hol lehessen már most csak egy olyan fajtájú embert vagy asszonyt találni, ki az újdonságának színet csak némi részben is magán viselhetné. Elcsépett dolgokkal, sablonokkal, kénytelen előállani minden újabb népsziműről.

— Igaz, a mit mondasz és mégsem igaz. Az általam imént fölörölt alakok alkotó elemek, személyek, egytől-egyig ismeretek voltak már a Kisfaludi „Pártitók”-je óta majd minden népsziműben. S mégis mikor a „Falu rossza” megjelent, eredeti újdonságként üdvözölte a világ. Úgy tetszett, mintha addig nem is irtak volna még népsziművet. Azért hódított oly ellenállhatlanul, mert minden sora teljesen új fényben ragyogott.

Ezt ugyan elismerte; de láttam, hogy meggyőződésén nincs szándoka változtatni.

Megbánás.

A tövisek és narancsvirágok szerzőjétől.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

III.

(Folytatás.) (5)

Lágy, tiszta, vidám hangja volt és olyan nevetése, a mit jól esett hallgatni. Vissza nézve arra a napra, hibáztatom magamat. Egy leány-

küldött dijakból levonni, a mi a lapnak nagy hátrányára szolgált.

Az „ELLENZÉK”
kiadóhivatala.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 3.

— **Lönhart Ferenc földi maradványainak végleges elhelyezése.** Lönhart Ferenc, Istenben boldogult erdélyi püspöknek a kathedrális sirboltban ideiglenesen elhelyezett földi maradványait mult hó 30-ikán szállították át a piskii díszes sirboltba. D. u. 5 órákor ft. Mailáth Gusztáv gr. erdélyi püspök nagy segédlettel „Libera”-t mondott elődjének lelki üdvéért a székesegyház kriptája előtt, hol a székeskáptalan, a központi papság, tanárok és szép számú közönség valának egybegyűlve. A Libera elhangzása után gyászkoosra emelték a koporsót s harangok zugása mellett indult a nagy halott végső útjára. Ngyodjók békeségben!

— **Sétátér kibővítése.** A kolozsvári sétátér területben gyarapodott a m. é.-ben az által. hogy a Diána fürdő felőli árkot betömték s ezzel a Diána, Bánffy kert és r. k. státus kertje között az elválasztó vonal megszűnt. A tegnapi városi közgyűlés kimondotta, hogy a szomszédoknál felmerülő építkezések alkalmával figyelemmel lesz arra, hogy azok a területek, a melyek a sétátér kibővítésére szolgálnak, majdan ennek részére fenntartásanak.

— **Uj utca.** Kolozsvárt a Belmagyar utczáról a Fröbel kert utczára egy új utca fog nyíltatni. Ennek irány vonalát meg állapította tegnap a városi közgyűlés, s kimondotta, hogy az utcahoz még szükséges terület ki fogja sajátítani.

— **Járda takarítás.** A kolozsvári utcazi gyalogjárók tisztántartására vonatkozó, általánosságban már elfogadott szabályrendelet részletes tárgyalását tegnap kezdette a városi közgyűlés. Az I. §. tárgyalása felelti vita betöltötte az egész délutánt. Az ügyhöz egy vagy több ízben hosszabb fejtegetésekkel szólott Szabó Sámuel, Hajós János, Polez Rezső, Somody István, Szvaesina Géza, Tussek Sándor, Fölitzsch Arthur br., Gajzágó Manó, Boros György, Benigni Sámuel, Nagy Lajos, Deák Albert, Fekete N. Béla, Salamon Antal, Csiky Viktor és mások. A szavak két órai eszmecsere után az I. §.-t elfogadta. Együttal a szabályrendelet többi részét az elhangzott beszédekben kifejezésre jutott elvek szerinti szövegezés végett kiadta a tanácsnak.

— **Vizaknai csata 50-ik évfordulója.** A kolozsvári orsz. tört. Ereklje-Muzeum terbe vette, hogy megünnepli a vizaknai csata 50. évfordulóját, mely ez év február 4-én lesz. E csata nevezetes arról, hogy annak elfogadására Bem nem volt elkészülve. Egy vasárnapi napra Bem, a ki segélyt várt, istentiszteletet rendelt. A várt segély helyett Puchner érkezett meg 8000 emberével és 30 ágyúval s istentisztelet helyett tüzerek minisztráltak s az ágyúk hirtették a vasárnapi tönjénfűstöt. E csatában részt vett Petőfi is. Ő maga írja le, hogy:

„Mindent megtettünk, a mit Kívánt a becsület... Tizannyi volt az ellen, Győzünk nem lehetett.”

Ötszáz honvéd vére festette a havat, kiket a győztes osztrákok a soknába dobáltak (Köztük több élet is). Ez időben már a muszkák is bejöttek Erdélybe mintegy 5000-en,

ak sem volna szabad kérétenül adni. Ez nem leányos és a női méltósággal ellenkező; de ez inkább volt a Lady Saxon hibája mint az enyém. Ő vetette el a magot, hogy enyém legyen az aratás.

Lady Saxon kért, hogy maradjak ott egész napra és beleegyezésemet bizonyosra véve a kocsit visszaküldte a nagy ménem után. Ez volt a napok napja! Éppen olyan képtelen volnék leírni, mint a rózsát, a regeli ég bíbor pirját és aranyos színet lefesteni. Olyan nap volt az, mely lelket érettiségre ébresztette; és egy olyan új életnek a hajnala, mely még szépségében is rettenetes volt. A legnagyobb nap és a legmélyebb árnyék volt; a nap, midőn arczának fénye felém volt fordulva, midőn hozzám beszélt; árny, midőn távol volt, vagy másokkal elfoglalta.

Kiűt voltunk a nagy fehér Magnolia fa alatt és ő Magnolia virág illatának az erejéről beszélt. Midőn a Syringa fákhöz mentünk, egy legendát mondott el nekem valamelyik ő anyjáról, a ki egy Syringa ágat tört le, hogy a szeretőjének adja, midőn az a csatába ment és a szeretője szíve vérvél megfestve kapta azt vissza.

— Éppen erről a fáról volt az letörve, mondá.

Ebéd után kűnt voltunk a ciprus fa alatt, Lord Saxon elmondta nekem, hogy az anyja mily gyakran irt rólam és hogy ő a Gordon Felician nevet mily jól ősmerte.

— De kellemes meglepetés volt számomra fentartva, mondá mosolyogva. Én azt gondoltam, hogy maga egy meglemegett mátrona és fiatal leányunk találtam. El voltam bámulva, midőn arczát a virágok mögött megláttam.

Szenvedélyes ifjú szívemmel szerettem volna megkérdezni, hogy szépnek találta-e az arcomat, hogy tetszettem e neki.

De nem, soha sem szabad megtudnia, hogy az anyja az ő haza jövele előtt szerelmessé tett a fiába.

Skariatin vezetés alatt Szeben és Brassó városok óhajására és meghívására. E meghívást a kamarilla közvetítette. A magyar képviselőház ezt mindaddig nem hitte, a míg Bem tábornok két eleven muszka foglyot nem küldött mutatóvényszámul. A vizaknai elmaradt istentisztelet az ereklje-muzeum kezdeményezésére megtartották 1894-ben, 45 év mulva. Akkor is vasárnapi esett e nap. Az 50 évi évforduló megünnepelésének előkészítésére felkérték Sz. Bakk Endre piébánost, a Ferenc József-rend lovagját. Az ünnepélyen óhajták bemutatni Bak festőművésznak a „Vizaknai csata” képét, melyen Bem tábornok is látható s melyet az ereklje-muzeumnak ajándékozott Kreith Béla gr. E kép a képzőművészeti tárlaton kitüntetésben részesült.

— **Mai tárcánk.** Lapunk mai tárczája „Miről is beszélgettünk egykor Csiky Gergelyvel?” felvetésére annak a cikknek, a mely lapunk karácsonyi számának mellékletét jelent meg E. Kovács Gyula tollából. Színházunk kitűnő művésznak ezen mulattató cikksorozat, mely érdekesen jellemzi az elhunyt sziműrt és rajolja az akkori színházi viszonyokat, még három folytatásból fog állani.

— **B. u. é. k.** Ezt a négy betűt sokan úgy értelmezték, hogy a sárga földig leitták magukat. Egy iparos legény a gázgyárba vetődött tők részegen. Ott örülnek gondolták s a rendőrséghez telefonáltak. A t. ur a rendőrség kocsiján nem volt hajlandó bemenni. Gyalog vonult be a dolgozó házba, diszkisérlettel. Egy másik részeg lepitkan szállították be. A mentőknek és orvosoknak is akadt dolguk. B. u. é. k. fejében több embernek betörték a fejét.

— **Sapka tolvaj.** Marosán Juon czégeses tolvaj sapkákon kezdte és sonkán folytatta a lopást. Mindkét vállalat kedvezőleg ütött be. Már épen nagyobbítani akarta üzletét s e célból egy széchenyi téri hentes boltból kölcsönt, szalonát és oldalast akart rekvirálni. Itt azonban esődöt mondott az üzlet. A rendőrség megkezdte vele a leszámolást. Marosán ur úgy nyilatkozott, hogy a sapkákat, tekintettel a hideg télre, pénzen szerezte be. Am a rendőrség, tekintettel az enyhe időjárásra, ezt nem akceptálta. A sonkákra úgy nyilatkozott, hogy azokat oláh karácsonyra vette, szentelni. Azonban sonkát csak husvétkor szentelnek. És így minden szava hazugságnak bizonyulván, Marosán ur most sonka és sapka nélkül ül és számot ad sáfarkodásáról.

— **Verzár püspök** szamosujvári emlékszóbránk költségeire az eddigi adakozások nem nyolcezeret — mint egyik közlelebbi számunkban sajtóhiba folytán olvasható — hanem körülbelül nyolcezer forintot eredményeztek.

— **Tolvaj nő.** Szőcs Róza rovtott elő életit s Kolozsvárról kiutasított tolvaj nő lépi kísérletet tett V. A. dr. Szentgyház utcazi lakásán. A jeles hölgyet azonban tetten érték és most a hüvösön várja az itélet.

— **Hideg idő Olaszországban.** Mig egész Közép-Európában ritka enyhe időjárás uralkodik, holott havas, jeges időnek kellene lennie, addig Olaszországban ugyancsak kijutott a hidegből. Felső-Olaszországban 10—12 nap óta állandóan zérus alatt a hőmérő, Közép-Olaszországban pedig, például Flórenczben két hét óta hét és fél fok meleg volt a hőmérőnek legmagasabb állása. Nápolyban pedig a mult hó 17-én három embert találtak az utczán halva. Itt azonban közreműködött a nyomor és éhínség is, mely

Olaszország bizonyos vidékein ijesztő mérvben kezd terjedni. A zord tél folytán azokban az olasz városokban, melyeket az idegenek főképp látogatni szoktak, a vendégek úresen állanak, s azok az emberek, kik az idegenforgalomból élnek (ezek száma pedig rengeteg) az idegen szállalul nagy nyomorral küzdenek.

— **Farkasok.** Makoviczán (Sáros vármegye) Winkler főszolgabíró egy eperjesi tanár vendégének tiszteletére nemrég vadászatot rendezett. Ez alkalommal négy hatalmas farkasa akadtak, a melyek közül egyet sulyosan meg is sebeztek. Ugyanők a felsőszoldnikai erdőszegben egész farkas farka nyomára akadtak. A farkasok a gazdasági állatok állományában gyakran nagy károkat okoztak.

— **A Röntgen-sugarak a baromfitenyésztés szolgálatában.** Egy amerikai farmer, kinek tyúk állománya 14000 drb. volt, azt tapasztalta, hogy igen sok tyukot tart, melyek rossz tojók. Miután az ilyen hiába etetett szárnyas sok kiadást okozott gazdjának, elhatározta, hogy Röntgen sugárral megvizsgálja valamennyi tyukját a tojosságra. A kísérlet jó bevált — állítás szertint, — mert minden tyuknál látni lehetett a tojástartó nagyságát, miből aztán következtetve, vagy kimustrálta a tyukot, vagy további tenyésztésre használta fel.

— **Ritka vadászcsakmány.** Érdekes zsákmanya voltak — mint nekünk írják — az idei vedródi hajtóvadászoknak, a melyeket a gróf Zichy Gyula uradalmi vadászterületén tartottak. Október hó végén a magyar-dioszegi határban Popper János vadász 88 tiszta fehér mezei nyulát — december 22-én pedig a nagy hirtelen a pusztá-földemesi határon Károly nagyszombati kereket nyulat hozott terítékre, a melyek nyeralaguk barna foltot továdszatokon különben foglyot löttek.

— **Krokodilok.** Főleg a Nilus környékén alligátorokat mesterségesen tenyésztik. Most az Egyesült Királyságban tenyésztési kísérletet kezdtek a ritka kormánya ugandai lalmi időt szabott ten belefogott mesterek. A moesarakban és ismét az ottani állatok medenczékben tenyésztik. Ha azután azonos méretűre megnövekedt már elérték, akkor leföldözött a krokodil bőre és fogai igen keveset, sőt a husából is tudnak olajat előállítani, míg a husát egyéb hulladékokat ebek és disznók használják fel.

— **Le a kerékpár-adóv** gyar kerékpár-szövetség mult hó 15-én rendkívüli tanácsülésén tudva határozta, hogy a fővárosi tanács a szövazott kerékpár-adó behozatala ellen közzé meetingt rendez, melyet nagybányai vidéki városokban is tartanak. Budapesti tiltakozó meeting, a szövetség legutóbbi általott elnökségi ülésén hozott határozata szerinte hó 15-én lesz.

— **Felsőleges asszonyok életkora** Lujza dán királyné nem csupán „Europa anyósa” volt, de egyszersmind földrésztünk legidősebb fejedelmesszónya. Halálával Viktória angol királynő vette át a doyenne szerepét, aki született 1819. május 24-én. Következnek korszint: Zsófia Vilhelmina nassauai hercegnő, a svéd király felesége, született 1836. július 9-én; Mária Henrietta Anna osztrák főhercegnő, a belgák királynéja, született 1846. augusztus 23-án, Budapesten; Olga Konstantinova, orosz nagyhercegnő, Görög-

és, a mint a ciprus sötét ágai alatt állottunk, a folyó és a fenyes felett a naplementét nézve, elhatároztam, hogy titkomat senki se tudja meg, hogy senki se olvassa azt az arcomról, vagy hallja a hangomban, vagy lássa a szememből sugározni. Szükségtelen, hogy azt valaha tudják.

En meg tudom és megfogom a titkomat őrizni.

Vége e főséges boldogságnak a napja bevégződött. Ehhez nem lehetett hasonló, a hogy nem lehet kétszer napfeljötté, a letört rózsák és liliumok nem viríthatnak kétszer. Ez volt a szerelem első hajnala; főséges, de hódító.

A csillagok fénye alatt mentünk haza a nagy nénemmel, de én nem láttam azokat. Midőn az ég felé emeltem az arcomat, egyedül a Lord Laxon — a Nello arczát láttam.

IV.

— Felice, tetszik magának a fiam? kérdé Lady Saxon néhány nap mulva. Olyan-nak találta, a milyennek várta? Jól irtam te?

Midőn kérdésére válaszoltam, nem merem egyenesen a szemébe nézni; de mosolyt láttam az ajkain.

Nello két hét óta volt otthon és én elfelejtettem, hogy Dunroon az ő jövele előtt milyen volt. Mult és jövő nem érdekelt. Csak a jelenre gondoltam az ő boldogságával és elragadtató gyönyörével.

Soha sem utadt meg egymást, mert sok eszménk és izlésünk egyezett. Ő kitűnő társalgó volt és én hallgató.

Senki sem látszott különösnek találni, hogy mi órákat töltöttünk együtt. Lady Saxon nem tett megjegyzést reá, sem a nagynénem. Dunroonba való meghívás nélkül kevés nap mult el; és, ha azt nem fogadtuk el, Lord Saxon jött át Jesmond Denebe. És ez az élvezet, ez az újdonság, a személyes bol-

dogság és mulékony fájdalom vegyületével minden reggel erősebb hatással volt reám. Ő álom álmodozója, szépség szeretője, költő és művész volt egy személyben. De én élettem nem volt a világon hozzá hasonló — ő egyedül állott.

Ő soha sem beszélt szereléről, de mindig szives, gyöngéd és figyelmes volt; és bizonyosra vettem, hogy tetszettem neki, mert sok vázlatot csinált rólam. Azzal hízolegtem magamnak, hogy szerelmemet jól elrejtettem, hogy arról senki sem tudott, hogy az a szívem legbelsőbb rejtekébe van elrejtve.

Éreztem, hogy irántam való szeretete fokozódott, mert volt közöttünk egy megfoghatatlan valami, ami erősebb érzés volt a barátságnál. Midőn hozzám beszélt, langja lágyabb volt és gyöngédebb: midőn reám nézett szemé őszinte bámulattal ragyogott. Meg voltam róla győződve, hogy gondolt reám, emlékezett a szavaimra, tanulmányozta tetszésemet — és, nem volt ő ez a növekedő szerelem jele?

Egy este együtt állottunk egy akácfa mellett és én egy ágat törtem le róla és át nyújtottam neki.

— Nem sok virágot ősmerek, mely szebb volna ennél — mondám; és a mint ő elvette azt tőlem, megöskölte a kezemet.

Egy más alkalommal együtt voltunk a könyvtárban, egy könyvet kerestünk, melyet ő talált meg; és a mint lehajolt, hogy ide adja, a homlokában a menyország fényessége és üdvössége omlott reám. Ő megantult szeretni engem! És később, midőn a közeli erdőbe sétáltunk, hogy a filemléket hallgassuk, ismét megöskölt.

És a mint az ezüstös holdvilágban, mely a fejünk felett levő levél boltozaton átszűrődött, tovább mentünk, csak a madarak éneke törte meg a csendet.

Az egész országban nem volt oly híres

Hirdetések.

Sz. 685—1898.

6. 1—3.

Haszonbéri hirdetmény.

Az erdélyi róm. kath. Status kolozsvanostori uradalmához tartozó és Bács község határán levő 364 kat. holdnyi tagosított földbirtok, a hozzá tartozó lak- és gazdasági épületekkel, lisztelő-malommal s a kardosfalvi volt kőresmaházzal együtt 1899 évi márcz. hó 1-étől kezdve, 1905. évi febr. hó 28. napjáig a jelenleg érvényben levő haszonbéri szerződésben részletezett feltételek mellett haszonbérbe adatik.

Alapul vétetik a jelenlegi 2520 frt évi haszonbér. Az erre vonatkozó ajánlatok 1899. Január hó 20-ig a megígért évi haszonbéri összeg 10%-nak bányapénzül leendő csatolása mellett — határozottan kifejtve azt, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és haszonbéri feltételeket ismeri és elfogadja, az uradalmi intéző gondnokához Kolozsvár, monostori kerület, fő-utcza 16. sz. alatt nyújtja: dök be. Ugyanott lehet megtekinteni vagy lemásolni a haszonbéri feltételeket is.

Kolozsvárt, 1898. decz. hó 29.

Az uradalmi intéző gondnokság.

Sz. 922—1898

7. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a déesi kir. törvényszék 1898 évi 6893 számú végzése következtében dr. Nyerges Zsigmond ügyvéd által képviselt Kolozsvármegyei takarékpénztár javára özv. Rácz Jánosé, ifj. Rácz János és neje ellen 500 frt és 100 frt s járulékaik erejéig 1898 évi szept. hó 26-án fogantatott kiadástól kezdve, 1899 évi január hó 12. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik — és ahhoz venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, — a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbíró 1898. évi V. 628 sz. végzése folytán 587 frt 65 kr. tőkekövetelés, ennek 1898 évi július hó 28-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, s eddig összesen 39 frt 13 kr. ban bíróság már megállapított költségei erejéig Bonozhidán adós lakásán leendő eszközölésére 1899 évi január hó 12. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik — és ahhoz venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, — a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102 § értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Kolozsvárt, 1898. december hó 21. napján.

PIGER JÁNOS,
kir. bír. vghajtó.

Sz. 1522—1898.

8. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1898 évi évi 8393. 8394. számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Kolozsvármegyei takarékpénztár javára özv. Rácz Jánosé, ifj. Rácz János és neje ellen 500 frt és 100 frt s járulékaik erejéig 1898 évi szept. hó 26-án fogantatott kiadástól kezdve, 1899 évi január hó 4. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik — és ahhoz venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Kelt Kolozsvárt, 1898. évi december hó 19. napján.

Pap Jenő,
kir. bír. vghajtó.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ÉS
takarékpénztár részvénytársaság
Kolozsvárt, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet, s a tőke-kamatadót is az intézet sajátjából fedezi, úgy, hogy a betevő tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

4. 1—4.

az igazgatóság.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Fogoráson a helyi piaczon fennálló

női- és férfi divatáru és rőföskereskedést
női és férfi szabás-attal egybekötve — 1898. December hó 6-án
Zakariás József úrtól átvettém és

MONDSCHHEIN J.

özég alatt tovább fogom vezetni.

Együttal tudatom, hogy a most meglevő árutat mélyen leszállított árak mellett edom el, minthogy egy teljesen új, modern és dus raktárt szándékozik berendezni, a mai kor igényeinek megfelelően.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kérvényezve vagyok

Mély tisztelettel 1034. 4—5

Mondschein J.

Dicsérő oklevél Alapítva 1857. Erkek

VINCZE JÓZSEF

legnagyobb szücsáru raktára

Kolozsvárt, Belközép-utca 10. sz. Minorita-rend ház.

Kaphatók:

Legújabb női szőrme kalapok, sapkák, Muffok, Boák, Gallérok, Rád és utazó bundák, mindennemű bőrök, egész- és méter számban, új megrendelések bármely szakmába vágó elkészítés- és javítása elvállaltatik, továbbá férfi sapkák, rövid és hosszú városi kabátok, utazó bundák, vadász kesztyűk, láb zsák s. t. b. mint saját készítményeim raktáron.

Saját szücs-műhelyemben

magam felügyelete alatt készített jó munkáért és annak gyors előállításáért felelősséget vállalok, melyeket a t. helybeli- és vidéki vevő és megrendelő közönség b. figyelmébe ajánlva, mentő szívesebb látogatásukat kérvényezem

Tisztelettel Vincze József szücs.

Eladó új házastelek!

Monostor-utczában, napsoron 77. szám.

12 évig adómentes!

Utazóra bolt, 4 szoba, konyha vízvezetékekkel, fürdő-szoba, mosó-konyha vízvezetékekkel, egy pincze és egy pincze raktárnak, terjedelmes kerttel és gyümölcsfákkal. 932. 10—15

Értekezhetni fentírottal.

Hoff János maláta kivonat készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészség itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbetegségeknél, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legbiztosító erősítő szerepe.

Egy palack ára 75 kr.— Öt palack bérmentve 375 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségügyi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségüket.

Böger, Bécs Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdő-bajoknál, gégehurtnál, nyomint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. — Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Kuldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2/3 zacskó maláta kivonat mell-cukorkát.

Fischer G. órnagy N.-Várad.

Egy száz holdu,

tagosítás alatt levő

BIRTOK

1899 ápril 1-től kezdve 6 évre bérbeadó

Székely-Kereszturon.

Értekezhetni: Özv. Papp Jánosné tulajdonossal.

1033. 2—3.

Védjük gyümölcsfáinkat nyulrágások ellen!

Kitünően bevált e célra a mező-kapusi első erdélyi nádszövő-gyár által gyártott favédő, mely válogatott osó ves nádból készült, ezimezt sodrony közé szöve!

Igen praktikus és több évig eltart.

Kivánatra mintát küld

a központi iroda Maros-Vásárhelyt.

3. (1—3)

FIGYELEM.

A volt Novák Albert féle kézmű és divatáru-cikkely u. m. férfi és női szövetek, vászon, esőernyők, paplanok, cipők, férfi-ingek, női jakkettek, gallérok stb. Férfi ruha, melynek ára ezelőtt 12 frt volt, most 5 frt. Férfi téli kabát, mi ezelőtt 8 frt volt, most 3-50. Ehhez hasonló olcsó árak mellett az árú, az üzleti berendezéssel együtt eladásra kerül.

Wesselényi Miklós-utca

(Ferenzy-házban.)

Nyitva d. e. 7-től 12 ig, — d. u. 1-től 8-ig.

1039. 3—3. Tisztelettel Baumzweig Em.

6

huzásra érvényes ujságíró sorsjegy
ára csak

1 korona!

Főnyeremény

100.000 kor. ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. stb.

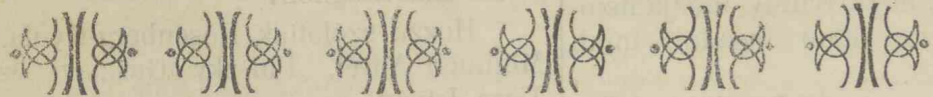
Első huzás

visszavonhatatlanul már holnap.

1016. 10—

Sorsjegyeket ajánl:

Takarékpénztár és hitelbank r. t. Mezőgazdasági bank és tak. pénzt., Follí Victor-féle váltóház.

Mután egy szalámi gyárral kötött szerződésnél fogva nagy mennyiségű serfésus szállítására vagyok kötelezve

a zsirnak való szalonna kilóját 56 kr.

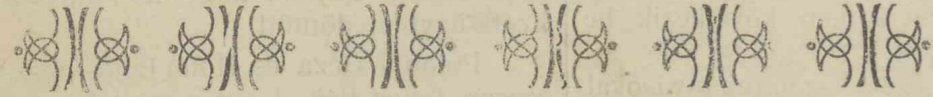
a hájnak kilóját 62 kr-ért árusítom el.

Ezen kedvező bevásárlási alkalomra tisztelettel hívom föl a nagyérdemű közönség figyelmét.

Punguez Emanuel,

5. 1—1.

Nagy utca 2. szám.

Van szerencsém a n. é közönség b. figyelmét fölkérni dusan felszerelt (Belmonostor) Unio-utca 20. szám alatti Schrammer Péter butorraktárával egy helyiségben levő

KERTÉSZ-ÜZLETEMBE,

Nagy választékban kaphatók mindenféle élővirág munkák, menyasszonyi, koszorú-lányi, alkalmi és bál-csokrok, melliszkek stb. karácsonyi meglepetésekre virággal díszített kosarak, állványok, fülhornok, hajók, biciklik stb. 1 fttől feljebb, szép pálmák, arokariák, sameropsok, nyíló Cameliák cserpepekben, ugyszintén szállítunk levágott virágokat hosszú szárral.

100 drb róza minden szinben 4 frt, 100 drb szegfü f. hár. vörös, sárga 4 frt, rövid székfü 100 drb 2 frt, Camelia üvegközi dbja 15 kr. olasz 5 kr. Narcozis, Ibolya, Margareta, Gyöngyvirág olcsó árért és egész friss. A legdivatosabban kötött temetési koszorúk élővirágból, szalaggal és betűtettel! 3 frt 50 krtól 10—20 forintig, babér, Czikas, Mongudia páma levelekre kötve, ugyszintén nagy választékban tartunk müvirág, érez és szalmavirág koszorúkat olcsó árakért.

Vidéki megrendelésekre nagy gondot fordítunk és pontosan teljesítünk. Kiváló tisztelettel

Moldován M. és Fia,

1009 G—0. kereskedelmi és mű-kertészek

Tavaszi időnyre előkészítve 20 ezer magas törzsű nemesített róza 200

fajban 100 drb 35 frt, 5 ezer törpe törzsű 100 drb 15—20 frt.

Sürgőnyezim: Moldován kertész Kolozsvárt.